

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. J.Š.**, správca konkurznej podstaty úpadcu O., s.r.o., Ľ.K., IČO: X. proti žalovanému: **1/ Ing. M.R.**, bytom K.T., r.č. X., žalovanému: **2/ Ing. D.L.**, bytom K.A., r.č. X., obaja žalovaní zastúpení JUDr. M.S., advokátom so sídlom K.K., **o neúčinnosť právneho úkonu a zaplatenie 7 848 333,-- Sk a 3 366 666,-- Sk**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. marca 2008, č.k. 4 Cbi 51/2003-348 a na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 2008, č.k. 4 Cbi 51/03-358, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 18. marca 2008, č.k. 4 Cbi 51/2003-348 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným na účet zástupcu 104,96 eur (3 162,-- Sk) titulom náhrady trov odvolacieho konania.

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 2008, č.k. 4 Cbi 51/03-358 sa **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. marca 2008, č.k. 4 Cbi 51/2003-348 žalobu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému 1/ trovy konania v sume 14 090,52,-- Sk a žalovanému 2/ v sume 14 090,52,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd určil, že kúpna zmluva zo 14. decembra 2001 o predaji nehnuteľností, vedených v evidencii Okresného úradu Košice IV, odbor katastra nehnuteľností, na LV č. X., k.ú. K. ako: parc.č. 370/25 - zastavané plochy o výmere 1 490 m², parc.č. 370/26 - zastavané plochy o výmere 247 m², parc.č. 370/27 - zastavané plochy o výmere 311 m², parc.č. 370/61 - zastavané plochy o výmere 794 m², parc.č. 370/81 - zastavané plochy o výmere 469 m², parc.č. 370/111 - zastavané plochy o výmere 667 m², ďalej stavba - budova na parc.č. 370/26 súp.č. 1597 a rozostavaná stavba na parc.č. 370/111, nehnuteľnosti vedené v evidencii Okresného úradu Košice IV, odbor katastra nehnuteľností, na LV č. X., k.ú. K., parc.č. 370/21 - zastavané plochy o výmere 6 583 m², parc.č. 370/42 - zastavané plochy o výmere 1 854 m², parc.č. 370/44 - zastavané plochy o výmere 790 m², parc.č. 370/47 - zastavané plochy o výmere 833 m², parc.č. 370/86 - ostatné plochy o výmere 819 m², parc.č. 370/103 - zastavané plochy o výmere 581 m², ktorá bola uzatvorená medzi úpadcom a žalovanými, je voči konkurzným veriteľom právne neúčinná.

Tiež žiadal určiť, že kúpna zmluva zo 14. decembra 2001 o predaji nehnuteľností, vedených v evidencii Okresného úradu Košice IV, odbor katastra nehnuteľností, zapísaných na LV č. X. a č. X. k.ú. S. ako parc.č. 4628/37 - zastavaná plocha o výmere 134 m², parc.č. 1866/1 - orná pôda o výmere 1665 m², budova súp.č. 277 na parc.č. 4628/12, budova súp.č. 277 na parc.č. 4628/37, ktorá bola uzatvorená medzi úpadcom a žalovanými, je voči konkurzným veriteľom právne neúčinná.

Zároveň sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť vrátiť do konkurznej podstaty uvedené nehnuteľnosti a ak to nie je možné, aby ich zaviazal poskytnúť mu peňažnú náhradu vo výške 11 017 767,-- Sk.

Žalobca podaním z 30. januára 2008 požiadal o zmenu petitu, keď navrhol, aby žalovaný 1/ zaplatil žalobcovi sumu 7 848 333,-- Sk a žalovaný 2/ sumu 3 366 666,-- Sk, ako i nahradiť mu trovy konania.

Súd prvého stupňa uznesením z 18. marca 2008 pripustil zmenu žaloby v znení tak, ako ju podal žalobca.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že ako SKP úpadcu O., s.r.o., K. zistil, že 14. decembra 2001 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi dlžníkom, teraz úpadcom a žalovanými o predaji nehnuteľností, vedených na LV č. X., k.ú. K. a LV č. X., k.ú. K. za cenu 10 mil. Sk.

Dňa 14. decembra 2001 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi úpadcom a žalovanými o predaji nehnuteľností na LV č. X. a č. X. k.ú. S. v hodnote 1 017 767,-- Sk.

Žalovaný v 1/ rade v čase prevodu bol a je štatutárnym orgánom úpadcu a žalovaný v 2/ rade bol a je spoločníkom úpadcu. Žalobca má za to, že uvedenými právnymi úkonmi došlo k úkonom, ktoré má na mysli ust. § 15 ods. 4 písm. a) ZKV. Podľa názoru žalobcu bolo nepochybne úmyslom úpadcu skrátiť vymáhateľné pohľadávky ostatných dlžníkov. Neuskutočnením týchto úkonov by predajom týchto nehnuteľností za trhovú cenu mohlo dôjsť k uspokojeniu jednotlivých pohľadávok ostatných veriteľov v oveľa väčšej miere než je možné k dnešnému dňu, vzhľadom k nedostatku majetku v konkurznej podstate. Kúpne zmluvy boli uzatvorené medzi úpadcom a žalovanými v dobe 16 mesiacov, t.j. v rámci 3 rokov pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Žalovaní vo vyjadrení uviedli, že žaloba žalobcu je špekulatívna, pričom má viacero nedostatkov. Je pravdou, že došlo k uzatvoreniu kúpnych zmlúv o prevode nehnuteľností. Podľa ust. § 15 ods. 4 písm. a) ZKV bola splnená podmienka možnosť podať odporovateľnú žalobu, ale nebola splnená ďalšia podmienka, a to, že by k týmto právnym úkonom došlo podstatným spôsobom k ukráteniu ostatných veriteľov. Žaloba nemá právny základ.

Žalobca by mal preukázať, že úpadca odpredal žalovaným nehnuteľnosti za účtovnú hodnotu, resp. za hodnotu nižšiu ako bola účtovná hodnota týchto nehnuteľností. Vtedy by mohla mať žaloba reálny právny základ.

Nehnutelnosti boli predávané ešte za vyššiu cenu ako bola cena stanovená znaleckými posudkami, a to o 2 mil. Sk.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní konštatoval, že uznesením Krajského súdu v Košiciach dňa 29. apríla 2003, č.k. 7K 351/01-17 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka O., s.r.o., Ľ.K., IČO: X.. Zo zápisnice z prieskumného pojednávania vyplýva, že žalovaní si prihlásili v konkurze svoje pohľadávky, ktoré im SKP v celom rozsahu uznal. Ich pohľadávky boli popreté veriteľom č. 5 (Ing. J.K.).

Taktiež prvostupňový súd mal za nesporné, že medzi predávajúcim A., s.r.o. K. (neskôr O., s.r.o. K.) a kupujúcimi Ing. M.R. a Ing. D.L. bola uzatvorená kúpna zmluva v zmysle § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka dňa 14. decembra 2001. Cena nehnuteľnosti podľa znaleckého posudku bola stanovená na sumu 7 839 320,-- Sk, pričom predmet prevodu bol popísaný v znaleckom posudku Ing. J.K. č. 54/2001 z 26. júla 2001.

Kúpna cena prevádzanej nehnuteľnosti bola stanovená dohodou zmluvných strán na sumu 10 100 000,-- Sk.

Dňa 14.12.2001 bola medzi spoločnosťou A., s.r.o. K. a Ing. M.R. uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bolo odplatne prevedené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam popísaným v znaleckom posudku Ing. J.K. č. 51/2001 z 24. júla 2001, pričom kúpna cena bola stanovená dohodou na sumu 1 115 000,-- Sk. Zaplatením kúpnej ceny sa rozumie zápočet v časti pohľadávky kupujúceho voči predávajúcemu vo výške dohodnutej ceny.

Dňa 4. februára 2002 bola medzi spoločnosťou A., s.r.o. a Ing. M.R. uzatvorená Dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok. Záväzky Ing. M.R. voči spoločnosti A, s.r.o.. predstavovali celkovú sumu 8 281 860,60,-- Sk a pohľadávky Ing. M.R. predstavovali sumu 7 797 450,-- Sk.

Obidve strany sa dohodli, že kompenzácie vzájomných pohľadávok uskutočňujú ku dňu 4. februára 2002 v čiastke 7 797 450,-- Sk. Uhradením čiastky 484 410,60,-- Sk žalovaným 1/ spoločnosti A., s.r.o. do 31. marca 2002 považujú obidve strany svoje vzájomné pohľadávky za trvalo vysporiadané bez návrhu na akékoľvek ďalšie vyrovnanie.

Medzi žalovanou v 2/ rade a spoločnosťou A., s.r.o. bola dňa 4. februára 2002 uzatvorená Dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok, z ktorej vyplýva, že záväzok

Ing. D.L. voči A. predstavuje sumu 3 632 046,30,-- Sk. Pohľadávky Ing. D.L. voči spoločnosti A., s.r.o. činia 2 595 000,-- Sk. Zmluvné strany sa dohodli, že kompenzáciu vzájomných pohľadávok uskutočňujú k 4. februáru 2002 v čiastke 2 595 000,-- Sk, uhradením čiastky 1 037 046,30,-- Sk Ing. D.L. spoločnosti A., s.r.o. v lehote do 30. apríla 2002 považujú obidve strany svoje vzájomné pohľadávky za trvalo vysporiadané bez nároku na akékoľvek ďalšie vyrovnanie.

Na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti 10. apríla 2001 spoločníci rozhodli o rozdelení nerozdeleného zisku z minulých rokov tak, že žalovanému v 1/ rade pripadlo 3 mil. Sk a žalovanej v 2/ rade taktiež 3 mil. Sk s tým, že vyplatenie uvedených čiastok sa malo realizovať do konca roku 2001.

Na valnom zhromaždení spoločníci odsúhlasili so žalovaným v 1/ rade zostatok záväzku voči nemu z finančných dotácií, ktoré vkladal od roku 1996 do spoločnosti a tieto k 31. decembru 2000 predstavovali 5 227 951,99,-- Sk.

Valné zhromaždenie uložilo zabezpečiť úhradu tohto záväzku do konca roku 2001.

Súd prvého stupňa preto skúmal, či došlo k naplneniu podmienok odporovateľnosti právnych úkonov - kúpnych zmlúv zo 14. decembra 2001 podľa ust. § 15 ods. 3 a 4 ZKV.

Právo podať odporovaciu žalobu môže byť úspešné len vtedy, keď úkonom dlžníka došlo k ukráteniu veriteľovej pohľadávky. Ak by mal dlžník dostatok majetku na uspokojovanie pohľadávky veriteľa, nie je možné úspešne právny úkon dlžníka napadnúť. V konkurznom konaní je ukrátenie pohľadávky potrebné hodnotiť z pohľadu všetkých konkurzných veriteľov.

V danej veci v konaní nebolo preukázané, že uzatvorením predmetných kúpnych zmlúv došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky.

Žalovaní preukázali, že aj po uzatvorení predmetných kúpnych zmlúv mal dlžník dostatok majetku na uspokojovanie pohľadávky veriteľa, o čom svedčí správa audítora v účtovej závierke roku 2000. Po odpredaji predmetných nehnuteľností dochádzalo zo strany úpadcu k postupnému uspokojovaniu veriteľov podľa poradia. Došlo tiež k ďalším finančným vkladom zo strany žalovaného v 1/ rade do spoločnosti. Žalovaný v 1/ rade bol jeden z najväčších a aj najstarších veriteľov, ktorý od roku 1996 realizoval na základe zmluvy

so spoločnosťou úpadcu viacero finančných vkladov do spoločnosti na prevádzku spoločnosti, ale najmä na dostavbu budov.

Tieto vklady boli riadne zaevidované.

Predmetné nehnuteľnosti boli predané za vyššiu cenu ako bola cena stanovená znaleckými posudkami č. 50/2001 a 54/2001 znalca Ing. J.K..

Žalobca nepreukázal, že trhovú hodnotu predmetných nehnuteľností bola vyššia a že predajom nehnuteľností za trhovú cenu by došlo k uspokojeniu veriteľov úpadcu v oveľa väčšej miere.

Prvostupňový súd konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že z pohľadu všetkých konkurzných veriteľov došlo úkonom dlžníka k ukráteniu veriteľovej pohľadávky.

Preto súd prvého stupňa žalobu o neúčinnosť právnych úkonov považoval za skutkovo i právne za nedôvodnú. Keďže správca konkurznej podstaty s úspechom neodporoval úkon dlžníka, súd považoval za nedôvodný aj návrh žalobcu na vrátenie sumy 7 848 333,-- Sk od žalovaného 1/ a sumy 3 366 656,-- Sk od žalovanej v 2/ rade do podstaty.

Vzhľadom na uvedené prvostupňový súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi, t.j. žalovaným.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd pre nesprávnu právnu kvalifikáciu zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a žalobe v plnom rozsahu vyhovel z týchto dôvodov:

Nie je odvolateľovi jasné, na základe akej logickej úvahy súd dospel k záveru nepreukázania ukrátenia vymáhateľných pohľadávok, napriek tomu, že došlo k prevodu drvivej väčšiny majetku firmy a zostalo neuspokojených okolo 30 veriteľov vo výške 27 956 974,-- Sk. Zostali len nepredajné zásoby nepoužiteľných materiálov v reálnej hodnote blížiacej sa nule.

Súd nekriticky akceptoval doklady žalovaných, ak by boli tvrdenia žalovaných o úspešnosti fungovania firmy pravdivé, načo boli potrebné stále finančné dotácie zo strany žalovaných.

Z hľadiska podstaty sporu nie je podstatné, či nehnuteľnosti boli predané za cenu vyššiu alebo nižšiu od účtovnej ceny, preto táto argumentácia je irelevantná. Poukázal preto na 30 neuspokojených pohľadávok veriteľov.

Prvostupňový súd bezvýhradne akceptoval započítanie pohľadávok.

Žalovaní sa písomne vyjadrili k odvolaniu žalobcu a navrhli, aby odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol, resp. aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a priznal žalovaným náhradu trov odvolacieho konania vo výške 104,96 eur (3 162,-- Sk). Žalovaní majú za to, že žalobca spochybnil rozhodnutie prvostupňového súdu bez dôkazov, pričom nekriticky spochybnil doklady o finančných vkladoch žalovaných napriek ich potvrdeniu audítorskou správou a výsledkami daňovej kontroly.

Žalobca nepreukázal ani oprávnenosť pohľadávok, ktorých uspokojenie malo byť ukrátené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Je nesporné, že medzi spoločnosťou O., s.r.o. K. (predtým A., s.r.o.) a žalovanými boli uzatvorené kúpne zmluvy 14. decembra 2001 o predaji nehnuteľností. Taktiež nie je sporné, že uznesením Krajského súdu v Košiciach bol 29. apríla 2003, sp.zn.7K 351/01 vyhlásený konkurz na majetok úpadcu spoločnosť O., s.r.o. K. (predtým A., s.r.o.).

Sporným zostalo, či uzatvorením kúpnych zmlúv zo 14. decembra 2001 boli naplnené podmienky odporovateľnosti týchto úkonov podľa ust. § 15 ods. 4 ZKV.

Podľa ust. § 15 ods. 4 ZKV odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je a) právnickou osobou a členom jeho štatutárneho orgánu, jeho prokuristom, likvidátorom alebo spoločníkom; b) osobou blízkou osobe

uvedenej v písmene a), c) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a) a b) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, d) právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, e) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene d) majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech tejto osoby; to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 4 ZKV vyplýva, že úspešne možno odporovať právny úkon, len ak bol urobený medzi dlžníkom a osobami uvedenými v § 15 ods. 4 ZKV pod písm. a) až e). Ďalej musí byť preukázaný úmysel dlžníka ukrátiť týmto právnym úkonom veriteľa a preukázanie, že druhá strana poznala úmysel dlžníka.

Odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa sa náležite zaoberal všetkými podmienkami, vyžadovanými pri odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 15 ods. 4 ZKV, vykonajúc dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil následne vecne správny záver, s ktorým sa odvolací súd stotožnil a osvojil si ho.

Dôvody žalobcu uvedené v odvolaní sú nepodložené žiadnymi dôkazmi a len, bez akéhokoľvek relevantného dôkazu, spochybňujú výsledky daňovej kontroly a auditorskú správu.

Odvolací súd preto nemohol k týmto dôvodom prihliadnuť, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil, keďže sa stotožnil s dôvodmi a právnym záverom prvostupňového súdu.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi, t.j. žalovaným.

Trovy odvolacieho konania spočívajú v náhrade trov, ktoré žalovaným vznikli v právnej pomoci advokátom, a to za 1 úkon právnej pomoci podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. - § 11 ods. 1 znížený o 20% (§ 13 ods. 2) - vyjadrenie k odvolaniu vo výške 1 172,-- Sk

2x (za žalovaného v 1/ a 2/ rade), 2x režijný paušál 190,-- Sk a 19% DPH z 1 172,-- Sk (§ 22 ods. 3), čo spolu predstavuje sumu 104,96 eur (3 162,-- Sk).

Súd prvého stupňa uznesením z 1. júla 2008, č.k. 4 Cbi 51/03-358 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 10 000,-- Sk.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že konanie o vyslovenie neúčinnosti úkonu úpadcu v konkurznom konaní nie je obchodno-právna vec, ale občianskoprávna, a preto výška súdneho poplatku by mala byť určená podľa položky č. 1b sadzobníka súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením uložil žalobcovi, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil na účet súdu súdny poplatok za odvolanie vo výške 10 000,-- Sk podľa pol. č. 2b sadzobníka súdnych poplatkov.

Pri stanovení výšky súdneho poplatku podľa sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zákona č. 71/1992 Zb. v znení zmien a doplnkov je rozhodujúce, či ide o obchodno-právnu alebo občianskoprávnu vec.

Predmetný spor, t.j. žaloba o vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu úpadcu sa spravuje zákonom o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov (§ 15 ZKV) a nie podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka.

V čase podania žaloby, t.j. 15. októbra 2003 podľa ust. § 9 ods. 4 O.s.p. bol na prejednanie predmetného sporu vecne a miestne príslušný krajský súd, keďže išlo o spor vyvolaný a súvisiaci s konkurzom. Účastníkov konania - žalovaných nemožno v predmetnej veci považovať za občanov, keďže títo sú spoločníci a žalovaný v 1/ rade je zároveň aj konateľ spoločnosti O., s.r.o. v konkurze.

Za týchto okolností preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. apríla 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.